گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۰۷۱۹۶
شنبه ۱۰ آذر ۱۴۰۳ ۱۵:۳۹

میراث دولت سیزدهم که به پزشکیان رسید!

گرچه دولت چهاردهمی ها با دستور اکید پزشکیان چندان لب به انتقاد و گلایه از دولت سیزدهم باز نمی کنند اما برخی اشارات و نشانه ها در اظهاراتشان حکایت از آن دارد چه دولتی را تحویل گرفته اند.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر،سال ۱۴۰۳، سالی متفاوت از همه سال‌ها برای مردم ایران بود. سالی که ماه اول آن با حمله اسرائیل به ساختمان کنسولگری ایران همراه بود و سپس تهران برای اولین‌بار اسرائیل را موشک باران کرد. بهار ۱۴۰۳ با حادثه برای بالگرد رئیس جمهور مستقر و فقدان ابراهیم رئیسی گذشت. تابستان ۱۴۰۳ هم با برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست جمهوری آغاز شد. انتخاباتی که دعواهای سیاسی در آن شدت پیدا کرد و اصولگرایان در دو جبهه به جنگ و جدال پرداختند؛ جنگ داخلی اصولگرایان با یکدیگر از یک سو و جدال با اصلاح طلبان از سوی دیگر.

قهر مردم با صندوق‌های رأی نیز به صورت رسمی و به کرات در ادبیات سیاسی تکرار شد؛ خاصه آنکه در دور اول انتخابات نزدیک به ۴۰ درصد مشارکت داشتند و در دور دوم انتخابات ۴۹.۸ درصد. با این حال، مسعود پزشکیان که نامزد جبهه اصلاحات بود، در این انتخابات توانست با مغلوب کردن اصولگرایان و برجای گذاشتن وعده‌هایی در حوزه‌های اجتماعی، سیاسی و حتی دیپلماسی برای مردم، برخی از آنان را پای صندوق ها بکشاند. وعده‌هایی که رئیس جمهور برای به سرانجام رسیدن آنها، تضمین داد و گردن گرو گذاشت.

به زنان و دختران وعده داده شده بود که جلوی گشت‌های ارشاد را خواهند گرفت، به صراحت از رفع فیلترینگ گفته و آن را زندگی در قفس دانست. پزشکیان همچنین تاکید کرده بود که قیمت بنزین را جز با مشورت مردم تغییر نخواهد داد و از وضعیت تورم، دلار و خودرو انتقاد کرده بود.

حال بیش از سه ماه از زمانی که مسعود پزشکیان کلید پاستور را تحویل گرفت و بر مسند قوه مجریه تکیه زد، می‌گذرد. هر چند که گزارش عملکرد صد روزه، کلید واژه‌ای بود که از سوی حسن روحانی، رئیس جمهور پیشین در ادبیات سیاسی ایران باب شد و عارف گفت این دولت اعتقادی به این نوع گزارش دهی ندارد اما در واقع صد روز نخست زمامداری چشم‌انداز سیاست‌های پیش روی هر دولتی است.

اگر چه دولت پزشکیان در این چند ماهی که از شروع دولت می‌گذرد تنها به تعداد اندکی از وعده‌های خود عمل کرده؛ اما خبرهایی که از گوشه و کنار دولت شنیده می‌شود از تلاش دولت برای تحقق وعده‌های دیگر روایت می‌کند. خاصه آنکه ریجستری موبایل‌های آیفون و بازگشت اساتید و دانشجویان اخراج شده به دانشگاه از اقداماتی بود که پزشکیان در این مدت انجام داده و درپی اصلاح دستورات دولت سیزدهم برآمد. هرچند که ریجستری گوشی‌های آیفون شاید موضوعی عمومی نبود اما بالاخره جمعی از شهروندان کشور درگیر این ماجرا بودند.

اما مدیران، یاران و طرفداران دولت سیزدهم که در زمان سکانداری خود، مسائل را به گردن دولت قبل می انداختند و در شروع دولت چهاردهم مشکلات برجا مانده از دولت خود را، باز هم بر گردن دولت روحانی می‌انداختند، الان اما دولت پزشکیان را آماج تخریب‌ها قرار می‌دهند. حال آنکه مقایسه دولت پزشکیان که از همان نخستین روز شروع کار خود با بحران‌های سریالی روبه‌رو شد با دولت سیزدهمی که در شرایط آرام کارش را شروع کرد، چندان کار آسانی در مقام سخن نبوده و نیاز به بررسی‌های بیشتری دارد.

اسب زین شده با خزانه‌ای کمتر از نصف یارانه یک ماه!

«اسب زین شده» اصطلاحی بود که توسط برخی از هواداران دولت قبل و در ابتدا توسط روزنامه کیهان به کار برده شد. طرفداران این تعبیر، بر این باورند که پزشکیان و دولتمردانش، دولتی را تحویل گرفته‌اند که هم خزانه آن پر از منابع مالی است و هم شاخص‌های اقتصادی آن مثبت.

بر اساس نامه رسمی احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی دولت سیزدهم به محمد مخبر، سرپرست ریاست جمهوری وقت، به تاریخ ۶ مرداد ۱۴۰۳، موجودی نقدی خزانه ده هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان معادل حدود ۱۷۰ میلیون دلار بود. در واقع موجودی خزانه‌ای که دولت سیزدهم تحویل دولت چهاردهم داد، بنا بر آمارها و روایت ها تنها برای دادن حقوق ۲ الی ۳ روز کارمندان دولت کفایت می‌کرد و هیچ پولی در خزانه دولت وجود نداشت. آن هم در شرایطی که دولت و رسانه‌های دولتی و هوادار آن، مرتب بر این نکته تاکید و تبلیغ می‌کردند که هم پول‌های بلوکه شده ایران بر اثر تحریم‌های آمریکا در کشورهای گوناگون را توانسته‌اند آزاد کنند و هم پول فروش حاصل از نفت ایران را فورا به داخل بازمی‌گردانند. با وجود چنین ادعاهایی خزانه کشور در هنگام تحویل به دولت جدید، کمتر از نصف میزان یارانه یک ماه برای یارانه‌بگیران!

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور هم در نخستین گفت‌وگوی تلویزیونی خود با مردم گفت: «می‌گفتند ما وارث چیز خوبی شدیم اما پولی نیست! نمی‌دانم این چه خوبی است که پولی داخلش نیست.»

ماجرای یک دروغ علیه دولت روحانی؛ پولی که در خزانه بود اما می‌گویند نبود!

با این حال، طرفداران دولت سیزدهم خزانه خالی دولت را اسب زین شده زیر پای پزشکیان می‌دانند، اما در زمان سکانداری خود مدعی بودند که خزانه دولت را خالی تحویل گرفته و مشکلات را مدام به گردن دولت قبل می‌انداختند. ادعایی که با واکنش صریح مقامات ارشد دولت دوازدهم مواجه شد. خاصه آنکه روحانی در دی ماه ۱۴۰۱ و در دیدار با استانداران دولت یازدهم و دوازدهم گفته بود: «بر خلاف آنچه تحویل گرفته بودیم، خزانه را پر تحویل دادیم. موجودی ارزی را چند صد میلیون دلار تحویل گرفتیم ولی با چند میلیارد دلار تحویل دادیم.»

پزشکیان و رئیسی با تورم چه کردند؟

نرخ تورم یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است. این شاخص اقتصادی برای سال‌های متوالی در ایران نرخ‌های بالایی را تجربه کرده و به یکی از معضلات اقتصادی ایران تبدیل شده است. به همین دلیل، کنترل تورم همواره یکی از اهداف اصلی روسای جمهور بوده است. یکی از مهم‌ترین شعارهای ابراهیم رئیسی هم در خرداد ۱۴۰۰ کنترل تورم بود.

تورم نقطه به نقطه در مرداد ۱۴۰۰ برابر با ۴۳.۷ درصد بود. این نرخ در شهریور به عنوان اولین ماهی که رئیسی به طور کامل ریاست جمهوری را بر عهده داشته ۴۳.۹ درصد بوده است. همچنین، نرخ تورم نقطه‌ای در مهرماه ۱۴۰۰ به عدد ۳۹.۲ درصد رسیده است. منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل است.

همچنین بر اساس گزارش مرکز آمار از نرخ تورم در دولت پزشکیان، در مهر ماه ۱۴۰۳ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۱.۶ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۱.۶ درصد بیشتر از مهر ماه ۱۴۰۲ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه مهر ماه ۱۴۰۳ در مقایسه با ماه قبل، ۰.۴ واحد درصد افزایش داشته است.

مذاکراتی که شکست خورد

از سوی دیگر، ابراهیم رئیسی در شرایطی دولت سیزدهم را تحویل گرفت که یکدست بودن جناح‌های سیاسی به مزیتی بزرگ برای دولت او محسوب می‌شد. کل وزرای دولت سیزدهم از جناح موافق و اصولگرا انتخاب شدند. غالب رسانه‌های حاکمیتی و دولتی به همراه صدا و سیما حمایت از دولت را در دستور کار خود قرار دادند. از همین رو پیش‌بینی‌ها بر این بود که رئیسی با پشتیبانی رسانه‌ای و سیاسی اصولگرایان می‌تواند کار نیمه تمام مذاکرات احیای برجام را به سرانجام برساند و سایه تحریم‌ها از سر کشور برداشته شود. اما دولت نتوانست یا نخواست، و آخرین شانس‌ها برای احیای برجام از دست رفت.

دولت پزشکیان هم اگر چه با شعار رفع تحریم‌ها روی کار آمد، اما تنش‌های ایران و اسرائیل پس از ترور اسماعیل هنیه و سیدحسن نصرالله، شرایط دیپلماسی دولت چهاردهم را به گونه‌ای دیگر رقم زد. حمله اسرائیل به خاک ایران و موشک باران تل آویو توسط ایران از نمونه‌های تنش‌های اخیر است. همچنین پس از برگزاری انتخابات آمریکا و پیروزی دونالد ترامپ، سرنوشت مذاکرات تهران و واشگتن را در هاله‌ای ابهام گذاشته است.

وضعیت حجاب و اینترنت در ۲ دولت سیزدهم و چهاردهم

از سوی دیگر، مسعود پزشکیان یکی از منتقدان طرح نور و گشت ارشاد است که چه در زمان نمایندگی مجلس و چه حال که رئیس جمهور شده است، بارها به آن اعتراض کرد. هر چند که در این مدت هنوز وضعیت قانون عفاف و حجاب در هاله‌ای از ابهام قرار دارد اما پزشکیان پیش از این خبر داده بود که سخت‌گیری‌ها قرار است کمتر شود. با این حال، در دولت سیزدهم تعداد گشت‌های ارشاد در خیابان‌ها و برخوردها رو به فزونی گذاشت؛ به ویژه پس از آن که روز ۱۵ تیر ۱۴۰۱ ابراهیم رئیسی در جایگاه رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، دستور اجرای «قوانین و مقررات مصوب مربوط به حجاب و عفاف» را صادر کرد.

درباره سرعت اینترنت هم با کاهش آن در ماه‌های نخست دولت رئیسی موجبات گلایه‌مندی مردم از دولت شده بود و در طول سه سال دوره آن دولت، دو نرم‌افزار محبوب واتس‌اپ و اینستاگرام فیلتر شد. اما آنچه از ۱۰۰ روز ابتدایی دولت مسعود پزشکیان برداشت می‌شود این است دولت چهاردهم در حال تلاش برای افزایش سرعت اینترنت و رفع محدودیت‌ها بر فضای مجازی و مشخصا فیلترینگ است.

منبع:خبرآنلاین